

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 20. maj 2022
(OR. fr)

9258/1/22
REV 1

DATAPROTECT 163
JAI 699
ENFOPOL 286
COPEN 203
RELEX 685
TITULAIRES 2
POLCOM 37

NOTE

fra: formandskabet
til: delegationerne

Vedr.: Overførsel af personoplysninger
– dokument fra formandskabet

Med henblik på samlingen i Rådet for Retlige og Indre Anliggender den 9.-10. juni 2022 følger hermed til delegationerne ovennævnte dokument.

Overførsel af personoplysninger har i de seneste årtier fået stor økonomisk, sikkerhedsmæssig og strategisk betydning. Med vedtagelsen i 2016 af den europæiske databeskyttelsesforordning og det såkaldte politidirektiv supplerede og konsoliderede Den Europæiske Union en i forvejen nyskabende europæisk retlig ramme for databeskyttelse og ophøjede den til global standard.

Den europæiske model for overførsel af personoplysninger

Den værktøjskasse, der er blevet skabt ved hjælp af EU-tekster, indeholder et flagskibsinstrument på området internationale overførsler, nemlig afgørelsen om tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveauet. Det er et unikt og originalt retligt instrument, der vedtages på grundlag af bilaterale forhandlinger. Det er ikke en international aftale, men en afgørelse, som Europa-Kommissionen træffer efter at have modtaget en udtalelse fra Det Europæiske Databeskyttelsesråd og efter afslutningen af en procedure, der involverer medlemsstaterne inden for rammerne af komitologireglerne. Europa-Parlamentet er særlig opmærksom på arbejdet på dette område.

Det mest kendte eksempel på en afgørelse om tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveauet er *Privacy Shield*. Antallet af overførsler af oplysninger fra Den Europæiske Union til USA er anseligt, og samtidig har de stor økonomisk og sikkerhedsmæssig betydning på begge sider af Atlanten. Da Den Europæiske Unions Domstols i 2015¹ erklærede *Safe Harbor*-afgørelsen ugyldig og dernæst i juli 2020² erklærede *Privacy Shield*-afgørelsen ugyldig, gav det derfor stor genlyd på de to kontinenter i handelsmæssig sammenhæng.

¹ Domstolens dom af 6. oktober 2015 i sag C-362/14, *Schrems I*.

² Domstolens dom af 16. juli 2020 i sag C-311/18 *Schrems II*.

Den 25. marts 2022 meddelte Europa-Kommissionens formand og USA's præsident, at der efter næsten et års forhandlinger var opnået "principiell" enighed om hovedlinjerne i de lovgivningsmæssige reformer, der er nødvendige i USA for at nå op på det garantiniveau, som er en forudsætning for, at der kan vedtages en ny afgørelse om tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveauet, som vil gøre det muligt at overføre personoplysninger til virksomheder, der er certificeret i USA. Kommissionen kan vedtage en afgørelse om tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveauet, hvis der i overensstemmelse med de krav, som EU-Domstolen har mindet om, gives tilstrækkelige garantier for overholdelse af principperne om nødvendighed og proportionalitet for så vidt angår offentlige myndigheders adgang til oplysninger, og hvis der etableres en klagemekanisme, som kan anvendes af EU-borgere og personer med bopæl i EU, og som opfylder kriterierne i chartret om grundlæggende rettigheder. Det er således et spørgsmål om at sikre fuld overholdelse af de rettigheder, som personer, hvis oplysninger overføres, har. Vedtagelsen af denne afgørelse har stor betydning for Den Europæiske Union, for der skal findes en aftale, der gør det muligt for økonomiske aktører fortsat at udøve deres aktiviteter under fuld overholdelse af EU-retten som fortolket af Den Europæiske Unions Domstol.

Der findes flere gældende afgørelser om tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveauet:

- 11 afgørelser om tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveauet har Kommissionen vedtaget i henhold til det regelsæt, der fandt anvendelse før vedtagelsen af databeskyttelsesforordningen³
- 4 afgørelser om tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveauet er vedtaget efter databeskyttelsesforordningens ikrafttræden, hvoraf de tre falder ind under databeskyttelsesforordningens anvendelsesområde, nemlig afgørelserne vedrørende overførsler til Japan, Det Forenede Kongerige og Sydkorea, og en enkelt er vedtaget i henhold til politidirektivet og vedrører overførsler til Det Forenede Kongerige.

³ https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/international-dimension-data-protection/adequacy-decisions_en/ – Andorra, Argentina, Canada, Guernsey, Færøerne, Isle of Man, Israel, Jersey, New Zealand, Schweiz og Uruguay.

Disse afgørelser om tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveauet er et vigtigt redskab til at fremme den europæiske model; det er desuden vigtigt at bemærke, at flere stater har udviklet lignende overførselsværktøjer i deres nationale lovgivning, og at nogle, navnlig Det Forenede Kongerige og Schweiz, automatisk anerkender tilstrækkeligheden af det beskyttelsesniveau for overførsler af oplysninger til tredjelande, som Kommissionen har anerkendt som tilstrækkeligt; endvidere har Japan parallelt med den europæiske afgørelse om tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveauet vedtaget sin egen afgørelse om tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveauet for overførsler fra Japan til Den Europæiske Union.

For at forblive juridisk velfunderede skal afgørelser om tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveauet vurderes regelmæssigt. De kan også være af midlertidig karakter, når der konstateres særlige risici for lovgivningsmæssige forskelle.

I øvrigt indeholder databeskyttelsesforordningen andre overførselsværktøjer såsom standardkontraktbestemmelser, som kvantitativt er det mest anvendte overførselsværktøj, bindende virksomhedsregler og fornødne garantier i andre juridisk bindende instrumenter. De er afgørende, fordi tilstrækkelighedsmekanismen er meget krævende og derfor ikke kan gennemføres med alle tredjelande, selv om dataoverførsler er nødvendige. Standardkontraktbestemmelser er desuden et overførselsredskab, som breder sig i mange tredjelande.

Hvor hører overførsel af personoplysninger hjemme i internationale handelsfora og politiske fora?

Spørgsmålet om internationale strømme af personoplysninger i bilaterale og plurilaterale handelsforhandlinger samt i multilaterale fora såsom G7 og G20 har fået en strategisk dimension i de seneste år. Det kædes ofte sammen med spørgsmålet om overførsler af andre data end personoplysninger, som også er meget strategisk, men indebærer andre udfordringer. Det franske formandskab har udarbejdet en kortlægning for at registrere bestemmelser og erklæringer vedrørende overførsel af personoplysninger i denne forbindelse, som gør det muligt at aflæse de vigtigste tendenser på dette område og betydningen af en stærk koordinering på nationalt og europæisk plan for at sikre sammenhængende holdninger i samtlige fora. Der er udarbejdet en rapport fra formandskabet i denne henseende.

På ministerforummet for samarbejde i den indopacifiske region den 22. februar 2022 blev der desuden undertegnet en fælles erklæring om privatlivets fred og beskyttelse af personoplysninger af Den Europæiske Union, Australien, Comorerne, Indien, Japan, Mauritius, New Zealand, Singapore, Sri Lanka og Sydkorea, stater, som repræsenterer mere end to milliarder mennesker.

Desuden har flere andre internationale organisationer, som f.eks. det økonomiske samarbejde i Asien-Stillehavsområdet (APEC) og Sammenslutningen af Sydøstasiatiske Nationer (ASEAN), behandlet spørgsmålet om internationale overførsler af personoplysninger, og konkurrerende modeller viser sig gradvis i multilaterale fora.

Overførsler af personoplysninger: en fremtrædende sikkerhedsmæssig og retlig udfordring

Den stigende brug af digitale værktøjer på alle områder, navnlig vedrørende kriminalitet, bidrager til at gøre spørgsmålet om dataoverførsler til en afgørende udfordring med hensyn til sikkerhed og bekæmpelse af kriminalitet. Muligheden for at dele data med de kompetente myndigheder i tredjelande er ofte afgørende; en overførsel er kun mulig under overholdelse af den europæiske retlige ramme og inden for en ramme, der er i overensstemmelse med kompetencefordelingen mellem Unionen og medlemsstaterne. Sådanne internationale forhandlinger kan bidrage til at fremme den europæiske standard og øge den globale konvergens.

Forhandlingerne om databeskyttelsesregler har således spillet en vigtig rolle i forhandlingerne om anden tillægsprotokol til Europarådets Budapestkonvention for så vidt angår bekæmpelse af IT-kriminalitet. De europæiske holdninger er blevet koordineret af Europa-Kommissionen. Dette vil sandsynligvis også ske i forbindelse med de forhandlinger, der er ved at blive indledet om et udkast til FN-konvention om bekæmpelse af brug af informations- og kommunikationsteknologi til kriminelle formål.

Desuden er flere aftaler om overførsel af såkaldte PNR-oplysninger (*Passenger Name Record*) blevet forhandlet og undertegnet eller er ved at blive forhandlet mellem Unionen og flere tredjelande (USA, Canada og Australien). Disse oplysninger, som det er obligatorisk for luftfartsselskaberne at indsamle fra passagererne, indeholder oplysninger såsom passagerens navn, rejsedatoer, rute, sædenummer, bagageoplysninger, passagerens kontaktoplysninger og det anvendte betalingsmiddel. Efter EU-Domstolens udtalelse af 26. juli 2017 i en sag anlagt af Europa-Parlamentet er Domstolens krav vedrørende overførsel af PNR-oplysninger blevet præciseret.

Desuden er spørgsmålet om overførsel af personoplysninger også af stor betydning i forbindelse med visse bilaterale programmer eller aftaler om visumudstedelse eller fritagelse for ansøgning om visum.

For så vidt angår *Privacy Shield* vil formandskabet opfordre Kommissionen til at gøre status over disse drøftelser med USA, og ministrene vil blive opfordret til navnlig at reagere på udsigten til en ny afgørelse om tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveauet for overførsler til USA og de garantier, der forekommer væsentlige i denne forbindelse.

Ministrene skal også anmodes om at besvare følgende spørgsmål: Er du i betragtning af, at internationale overførsler af personoplysninger er blevet en stor strategisk udfordring på flere vigtige områder af den offentlige politik, enig i, at en sammenhængende og ambitiøs europæisk politik derfor skal gennemføres på en ensartet måde af de forskellige institutionelle aktører, navnlig Kommissionen og Rådet?